

Sed voluit saltē respondere rationibus dissentientium, & ex abundantia saltē insuper quādam adjicere ad illustrationē sententiae lux facientia. Igitur etiamsi ea argumenta illustrantia nihil solidi probent, pro nostra tamen & Ciceronis sententia sustinenda sufficiet, quod nec adversiorum argumenta firmiter concludant. Et locus quidem in *Oratione pro Cæcina*, quem vide supra §. 51. respondet aperte ad doctrinam Mucii quasi deditio auferat jus civitatis, negando assertum Mucii: cuius adeo hæc est periphrasis: *Quid?* ait: *ex quo juris capite defendi posset eum, quem pater populusve vendidit, amittere civitatem.* Etsi enim concedam tribuno plebis, ut recte dictum, esse aliquam convenientiam inter ditionem & venditionem, tamen inde potius argumentum erit intervendum ad deducendam conclusionem adversam per ditionem, quam acceptio secuta non sit, nequaquam jus civitatis esse amissum. Uti enim is, qui a patre venditur, minime pro derelicto habendus est, si ab emtore non sit acceptus, cum qui vendidit rem suam, eam perdere nolit; sed ad alium transferre, ita quoque in ditione ejusmodi res se habet. Quippe ibi pariter civis Romanus traditur, non animo derelinquendi, sed ut civitas religione solvatur. Ergo tum demum abdicatio imperii a tradentibus facta est, si ab ipsis, quibus deditur, acceptus sit. Quod si non accipiatur, ut Mancinus a Numantinis non est acceptus, tunc retinebit integrum causam & jus civitatis. Consentit Ciceroni Ærodius rerum judic. f. 546. c. 2. Nam si per hostes steterit, ait, quo minus ditionem accipient, nonne religio solutam esse civitatem? Si ita est, perinde omnia haberi, ac se nunquam deditio fuisset necessaria. Quod autem addit idem Ærodius d. l. In damnatione conditionem non inesse, in ditione secus; non enim deditum aliter eorum fieri, quibus est deditus, quam si sit acceptus, id quidem paululum obscurius dictum est, nisi verba Ærodii sic velis expondere, quod respexerit ad distinctionem ex delicto & ex contractu factam, de qua supra §. 53. 58. & putaverit in ditione ex contractu, ut hic, inesse conditionem, ut cum demum derelictio civitatis presumatur, si civis deditus acceptus sit, aliter autem se res habeat, si deditio facta sit propter delictum, ubi presumendum sit, quod civitas dedens civem dereliquerit, sive idem acceptatus fuerit ab illis, quibus est deditus sive non fuerit. Ubi tamen vide, quæ quoad hoc posterius membrum differimus supra §. 59.

§. LXII. Ergo cum obtinuerimus per ditionem Mancini eum jus civitatis nequaquam amisisse, frustra bonam causam desereremus, si velle.